

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/93/99

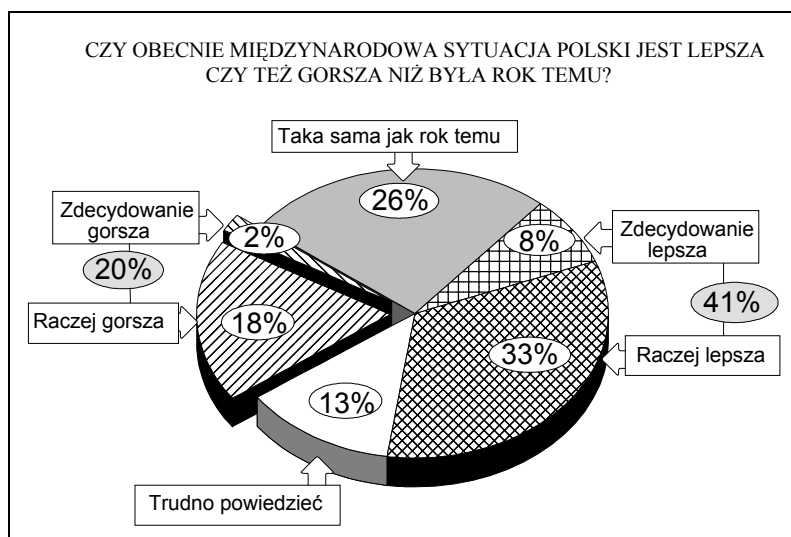
OPINIE O SYTUACJI KRAJU NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

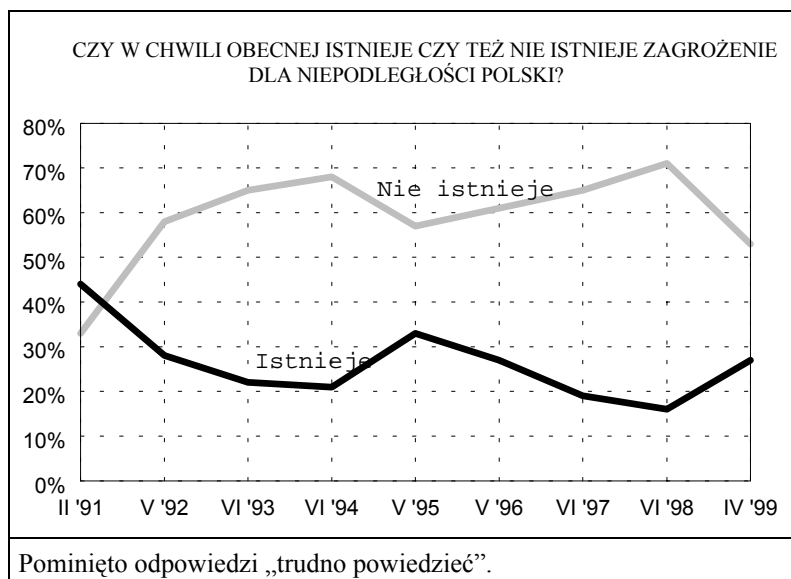
WARSZAWA, CZERWIEC '99

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Wśród badanych przeważa pogląd, że obecnie sytuacja Polski na arenie międzynarodowej jest lepsza, niż była rok temu.

- Mimo to wzrosło poczucie zagrożenia niepodległości Polski. Jest to zapewne wynikiem obaw przed rozszerzeniem się konfliktu bałkańskiego na inne kraje.

Po wstąpieniu Polski do Paktu Północnoatlantyckiego zasadniczo zmieniła się sytuacja naszego kraju na arenie międzynarodowej. Krok ten został zaaprobowany przez zdecydowaną większość społeczeństwa jako najlepszy sposób zapewnienia bezpieczeństwa państwa. W przeddzień¹ oficjalnego przyjęcia Polski, Czech i Węgier do NATO tego zdania było blisko dwie trzecie Polaków. Jednak dwa tygodnie później rozpoczęła się interwencja w Jugosławii. Wywołała ona, zwłaszcza w początkowej fazie, duże obawy przed wybuchem konfliktu światowego². W wyniku tego w połowie kwietnia³, czyli po miesiącu od wstąpienia Polski do NATO, poczucie zagrożenia bezpieczeństwa kraju (mierzone pytaniem „Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?”) było wyższe niż przed rokiem i dwoma laty.

Tabela 1

Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	II '91	V '92	VI '93	VI '94	V '95	V '96	VI '97	VI '98	IV '99
	w procentach								
Istnieje	44	28	22	21	33	27	19	16	27
Nie istnieje	33	58	65	68	57	61	65	71	53
Trudno powiedzieć	23	14	13	11	11	12	16	13	19

¹ Por. komunikat CBOS „Polska w NATO”, marzec '99.

² Por. komunikat CBOS „Polacy o interwencji NATO w Jugosławii”, kwiecień '99.

³ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (107) przeprowadzono w dniach od 8 do 13 kwietnia '99 na liczącej 1092 osoby reprezentatywnej losowo-adresowej próbie dorosłych mieszkańców Polski.

Od roku '91, a więc od rozpadu Związku Radzieckiego i podpisania traktatu polsko-niemieckiego, tylko raz - w roku '95 - zanotowaliśmy wyższy niż w kwietniu bieżącego roku poziom poczucia zagrożenia niepodległości. Wiązało się to zapewne z ówczesnym zdecydowanym sprzeciwem Rosji wobec rozszerzenia NATO, mogącym wzmacniać obawy, że kraj ten nie wyrzekł się nadziei na odbudowę strefy swoich wpływów w naszym regionie. Jednocześnie bowiem wtedy właśnie przekonanie, że Rosja będzie się starać odzyskać swoje wpływy, wyrażała rekordowo duża liczba Polaków (72%)⁴. Obecny wzrost obaw o bezpieczeństwo kraju wynika zarówno z ogólnego poczucia zagrożenia konfliktem światowym⁵, jak i zagrożenia ze strony Rosji w związku z jej rolą w konflikcie bałkańskim.

Wskazują na to odpowiedzi uzasadniające postrzeganie obecnej sytuacji jako mogącej zagrażać naszej niepodległości. Badani, którzy są zdania, że istnieje takie niebezpieczeństwo, proszeni byli⁶ o podanie jego źródeł. Blisko połowa z nich (**44%, co odpowiada 12% ogółu badanych**) wymieniła wojnę w Jugosławii i niemal tyle samo (**43% Rosję**). Żadne z pozostałych źródeł zagrożenia nie było wymieniane przez więcej niż 2% ogółu badanych⁷.

Poczucie zagrożenia niepodległości kraju występuje dość rzadko wśród tych ankietowanych, którzy nie obawiają się wojny światowej.

Tabela 2

Czy wydarzenia w Jugosławii mogą doprowadzić do wojny światowej czy też nie?	Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?		
	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Raczej tak	38	44	18
Raczej nie	10	80	10
Trudno powiedzieć	11	45	44

V Cramera=.291

⁴ Por. komunikat CBOS „W przeddzień przystąpienia do NATO”, luty '99.

⁵ Przekształcenia się konfliktu wokół Kosowa w wojnę światową obawia się blisko dwie trzecie Polaków - patrz komunikat CBOS „Opinie o interwencji NATO w Jugosławii”, maj '99.

⁶ Było to pytanie otwarte, tzn. badani nie mieli gotowej listy zagrożeń, lecz sami je wymieniali.

⁷ Wymieniano jeszcze Niemcy (niespełna 4% uważających, że niepodległość jest zagrożona, poniżej 1% ogółu badanych), ogólnie Zachód lub Unię Europejską, a także Stany Zjednoczone (3% łącznie), zagrożenia uzależnieniem gospodarczym (4%), a także zagrożenia wewnętrzne, jak: bieda, bezrobocie, działalność mafii (4%).

Postrzeganie bezpieczeństwa kraju wiąże się także ze stosunkiem do członkostwa Polski w NATO⁸. Wśród przeciwników przynależności Polski do tego Paktu przeważa pogląd o istnieniu zagrożenia dla niepodległości, podczas gdy wśród pozostałych (nie tylko w grupie zwolenników, ale też obojętnych oraz powstrzymujących się od wyrażenia opinii) dominuje opinia, że zagrożenie takie nie istnieje. Można przypuszczać, że przeciwnicy członkostwa Polski w NATO są zdania, iż Sojusz nie daje gwarancji bezpieczeństwa kraju, a nawet że przynależność do niego zwiększa zagrożenie niepodległości.

Tabela 3

Stosunek do członkostwa Polski w NATO	Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?		
	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Poparcie	24	62	14
Obojętność	28	46	26
Sprzeciw	50	34	16
Trudno powiedzieć	22	32	46

V Cramera=.213

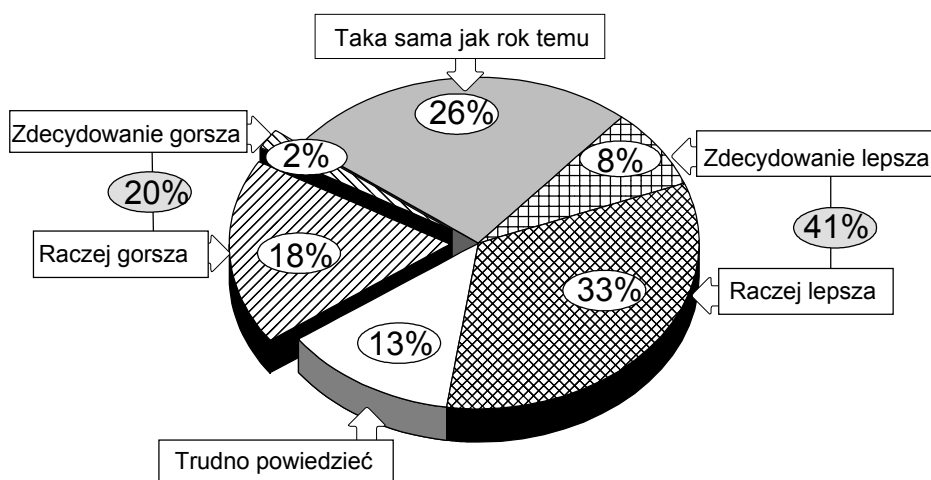
Pogląd o istnieniu zagrożenia dla niepodległości kraju występuje stosunkowo równomiernie w różnych grupach społecznych. Wyróżniają się tylko z jednej strony rolnicy - spośród których blisko połowa wyraża przekonanie o istnieniu takiego niebezpieczeństwa, z drugiej zaś - kadra kierownicza i inteligencja oraz ogół osób z wyższym wykształceniem - niespełna co piąty przedstawiciel tych grup mówi o zagrożeniu. Wyraźnie rzadziej niż inni przeświadczenie takie mają mieszkańcy wielkich miast. Interesujące, że młodzież częściej niż pozostałe grupy wieku obawia się, że niepodległość naszego kraju jest zagrożona.

Jednak mimo dużych obaw przed ewentualnością konfliktu światowego i wzrostu poczucia zagrożenia bezpieczeństwa kraju, wśród badanych przeważa opinia o poprawie w ciągu minionego roku sytuacji Polski w świecie.

---

⁸ W połowie kwietnia '99 członkostwo Polski w Pakcie Północnoatlantyckim popierało 63% badanych. Por. komunikat CBOS „Stosunek do interwencji NATO w Jugosławii po trzech tygodniach od jej rozpoczęcia”, kwiecień '99.

RYS. 1. CZY OBECNIE MIĘDZYNARODOWA SYTUACJA POLSKI JEST LEPSZA CZY TEŻ GORSZA NIŻ BYŁA ROK TEMU?

Można przypuszczać, że mamy tu do czynienia z następującym rozumowaniem: konflikt bałkański spowodował ogólne pogorszenie bezpieczeństwa w naszym regionie, ale sytuacja Polski jako członka NATO jest lepsza, niż byłaby wówczas, gdyby Polska pozostawała poza Paktem. Wśród zwolenników członkostwa w NATO dominuje bowiem pogląd, iż sytuacja Polski w świecie jest obecnie lepsza niż przed rokiem, podczas gdy przeciwnicy oceniają ją odwrotnie.

Tabela 4

Stosunek do członkostwa Polski w NATO	Obecnie sytuacja międzynarodowa Polski jest:			
	lepsza niż przed rokiem	taka sama jak przed rokiem	gorsza niż przed rokiem	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Poparcie	55	22	16	7
Obojętność	23	37	20	19
Sprzeciw	9	30	46	15
Trudno powiedzieć	14	18	15	53

V Cramera=.295

Jednocześnie co trzeci spośród badanych, stwierdzających istnienie zagrożenia dla kraju, wyraża pogląd, że mimo to położenie Polski na arenie międzynarodowej jest lepsze niż rok temu.

Tabela 5

Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie niepodległości Polski?	Obecnie sytuacja międzynarodowa Polski jest:			
	lepsz niż przed rokiem	taka sama jak przed rokiem	gorsza niż przed rokiem	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Istnieje	33	23	37	7
Nie istnieje	51	27	13	9
Trudno powiedzieć	25	23	16	36

V Cramera=.298

OCENA POLSKIEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ

Jak na tle tego, co powiedzieliśmy dotychczas (przewaga opinii o poprawie w ciągu roku sytuacji Polski na arenie międzynarodowej i równoczesny wzrost obaw przed zagrożeniem naszej niepodległości), oceniana jest polska polityka zagraniczna? Czy, zdaniem badanych, wystarczająco czy też niewystarczająco chroni ona interesy kraju?

Tabela 6

Czy w stosunkach z innymi krajami Polska wystarczająco zabezpiecza swoje interesy?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	V '95	V '96	VI '97	VI '98	IV '99
	w procentach				
Raczej wystarczająco	23	35	38	36	38
Raczej niewystarczająco	60	45	42	42	36
Trudno powiedzieć	17	20	20	22	26

Wprawdzie zdania respondentów na temat skuteczności polskiej polityki zagranicznej są podzielone, z nieznaczną tylko przewagą ocen pozytywnych, jednak trzeba podkreślić, że w latach poprzednich przeważały oceny negatywne. Jednocześnie krytyczna ocena polskiej polityki zagranicznej nie wyklucza postrzegania obecnej sytuacji naszego kraju na arenie międzynarodowej jako lepszej niż przed rokiem. Nawet wśród badanych uważających, iż Polska niewystarczająco dba o swoje interesy, zdania co do poprawy jej pozycji w świecie są podzielone, z niewielką przewagą konstatujących poprawę.

Tabela 7

W stosunkach z innymi krajami Polska zabezpiecza swoje interesy:	Ocena międzynarodowej sytuacji Polski w porównaniu z rokiem poprzednim			
	poprawa	bez zmian	pogorszenie	Trudno powiedzieć
	w procentach			
– raczej wystarczająco	56	27	12	5
– raczej niewystarczająco	34	27	31	8
Trudno powiedzieć	28	22	17	33

V Cramera=.299

Także wśród ankietowanych, którzy sądzą, iż niepodległość kraju jest w chwili obecnej zagrożona, niemal co trzeci ocenia pozytywnie polską politykę zagraniczną, choć przeważają w tej grupie oceny krytyczne.

Tabela 8

Czy w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?	W stosunkach z innymi krajami Polska zabezpiecza swoje interesy:		
	raczej wystarczająco	raczej niewystarczająco	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Istnieje	30	53	17
Nie istnieje	49	33	18
Trudno powiedzieć	18	22	60

V Cramera=.301

Ocena poprawy lub pogorszenia sytuacji Polski w świecie w ostatnim okresie wyznaczana jest przede wszystkim przez stosunek do członkostwa w NATO. W jakim stopniu więc poparcie dla przynależności do Sojuszu jest równoznaczne z pozytywną oceną polskiej polityki zagranicznej?

Tabela 9

Stosunek do członkostwa Polski w NATO	W stosunkach z innymi krajami Polska zabezpiecza swoje interesy:		
	raczej wystarczająco	raczej niewystarczająco	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Poparcie	48	33	19
Obojętność	21	39	40
Sprzeciw	20	57	23
Trudno powiedzieć	19	24	57

V Cramera=.248

Wśród popierających nasze przystąpienie do NATO przeważa wprawdzie pozytywna ocena polskiej polityki zagranicznej, niemniej co trzeci zwolennik członkostwa Polski w tym Sojuszu uważa, że nie wszystkie interesy kraju są wystarczająco chronione. Natomiast wśród przeciwników członkostwa w NATO wyraźnie przeważają negatywne oceny polskiej polityki zagranicznej. Dominują one także wśród wszystkich pozostałych.

Ocena polityki zagranicznej uzależniona jest też w pewnym stopniu od sympatii politycznych respondentów. Zwolennicy partii tworzących rząd, zwłaszcza potencjalni wyborcy UW, znacznie częściej oceniają ją pozytywnie niż elektoraty partii opozycyjnych, a także badani o niewyklarowanych sympatiach politycznych.

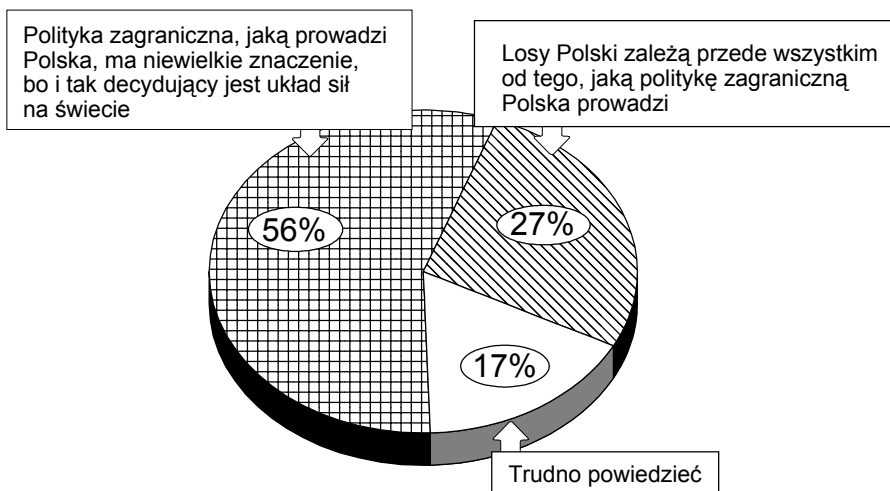
Tabela 10

Potencjalne elektoraty	W stosunkach z innymi krajami Polska zabezpiecza swoje interesy:		
	raczej wystarczająco	raczej niewystarczająco	Trudno powiedzieć
	w procentach		
AWS	57	23	20
PSL	31	52	17
SLD	37	42	21
UW	63	29	8
Niezdecydowani	30	35	35
Nie zamierzający głosować	33	35	32

V Cramer=.204

Mówiąc o społecznej ocenie polskiej polityki zagranicznej trzeba także wziąć pod uwagę postrzeganie zakresu pola manewru Polski na arenie międzynarodowej. Przy założeniu bowiem, że owo pole jest ograniczone, a decydujące znaczenie ma układ sił na świecie, ocena polityki zagranicznej prowadzonej przez Polskę ma mniejsze znaczenie niż przy założeniu, że to właśnie nasza polityka decyduje przede wszystkim o losach kraju.

RYS. 2. KTÓRE Z NASTĘPUJĄCYCH STWIERDZEŃ JEST BLIŻSZE PANA(I) POGŁĄDOM?

Ponad połowa badanych skłonna jest zgodzić się ze stwierdzeniem, że pole manewru, jakim dysponuje Polska w swej polityce zagranicznej, jest ograniczone, gdyż o losach naszego kraju i tak decyduje układ sił na świecie. Jak więc poglądy w tej sprawie łączą się z oceną polskiej polityki zagranicznej?

Tabela 11

Które z następujących stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?	W stosunkach z innymi krajami Polska zabezpiecza swoje interesy:		
	raczej wystarczająco	raczej niewystarczająco	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Losy Polski zależą przede wszystkim od polityki zagranicznej, jaką prowadzi Polska	55	32	13
Decydujący jest układ sił na świecie	36	45	19
Trudno powiedzieć	13	16	71

V Cramera=.343

Wyznawanie poglądu, że losy Polski zależą przede wszystkim od prowadzonej przez nią polityki zagranicznej, częściej idzie w parze z pozytywną oceną tej polityki. Natomiast krytyczni są przede wszystkim ci, których zdaniem działania Polski na arenie międzynarodowej mają i tak niewielkie znaczenie, gdyż decyduje układ sił w świecie.

Poglądy co do rzeczywistego znaczenia prowadzonej przez Polskę polityki zagranicznej dla losów kraju były w ostatnich trzech latach stabilne. Natomiast w kwietniu bieżącego roku nastąpiły pewne zmiany. Nie są one duże, ale dość charakterystyczne w obecnej sytuacji międzynarodowej. Stosunkowo częste⁹ obawy o przekształcenie się konfliktu wokół Kosowa w wojnę światową mogą wywoływać refleksję, że na tę sprawę - najistotniejszą dla bezpieczeństwa kraju - polska polityka zagraniczna nie ma wpływu.

Tabela 12

Które z następujących stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	V '95	V '96	VI '97	VI '98	IV '99
	w procentach				
Losy Polski zależą przede wszystkim od polityki zagranicznej, jaką prowadzi Polska	29	35	35	35	27
Decydujący jest układ sił na świecie	57	51	50	48	56
Trudno powiedzieć	14	14	15	17	17

Stwierdzenie o szerokim zakresie podmiotowości Polski w polityce międzynarodowej jest stosunkowo częściej akceptowane przez ludzi młodych (poniżej 35 roku życia), a szczególnie często przez uczniów i studentów. Można się tutaj dopatrywać wpływu biografii tego pokolenia. Dzisiejsi uczniowie i studenci w całości, a generacja ludzi w wieku co najwyżej trzydziestu kilku lat w znacznej części to pokolenie, które dojrzało już po roku '89, w Polsce suwerennej.

Pogląd, że losy Polski leżą przede wszystkim w jej własnych rękach, pojawia się także tym częściej, im wyższy poziom wykształcenia badanych. Jednak wykształcenie nie różnicuje jednocześnie skłonności do wyznawania poglądu „fatalistycznego”.

Interesujące jest, że stanowisko w tej sprawie związane jest również z orientacją polityczną respondentów. O decydującym dla losów Polski znaczeniu prowadzonej przez nią polityki najczęściej są przekonane osoby o poglądach prawicowych, natomiast o priorytetowym znaczeniu układu sił na świecie mówią przede wszystkim badani utożsamiający się z lewicą. Znajduje to odbicie w stanowisku elektoratów partyjnych.

---

⁹ Patrz przypis 5.

Tabela 13

Potencjalne elektoraty	Losy Polski zależą przede wszystkim od prowadzonej przez nią polityki zagranicznej	Decydujący jest układ sił na świecie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
AWS	43	46	11
PSL	17	74	9
SLD	26	64	10
UW	59	40	1
Niezdecydowani	26	47	27
Nie zamierzający głosować	22	57	21

V Cramer=.227

Zwracają tutaj uwagę z jednej strony zwolennicy UW, wśród których większość jest przekonana o decydującej dla losów kraju roli polityki, jaką prowadzi Polska, z drugiej zaś wyborcy PSL, zdecydowanie opowiadający się za stwierdzeniem przeciwnym. Przypomnijmy, że jednocześnie w elektoracie UW najczęściej pozytywnie oceniana jest polska polityka zagraniczna.

Mimo że w porównaniu z sytuacją sprzed roku dwukrotnie więcej badanych postrzega obecną sytuację Polski na arenie międzynarodowej jako lepszą niż jako gorszą, wzrosło poczucie zagrożenia kraju. Jest to niewątpliwie skutek obaw przed przerodzeniem się konfliktu bałkańskiego w wojnę światową. Jednocześnie poprawiła się ocena polskiej polityki zagranicznej. Po raz pierwszy od pięciu lat tyle samo respondentów sądzi, że Polska wystarczająco broni swoich interesów w stosunkach z innymi krajami, co jest przeciwnego zdania. Poprzednio przeważały opinie negatywne.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, w chwili obecnej istnieje czy też nie istnieje zagrożenie dla niepodległości Polski?

	(%)			
	Istnieje	Nie istnieje	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	53	19	1092
Płeć				
Mężczyźni	29	58	13	517
Kobiety	26	49	25	575
Wiek				
18-24 lat	37	44	19	157
25-34	21	66	13	193
35-44	28	57	15	226
45-54	29	52	19	202
55-64	25	53	22	135
65 lat i więcej	25	46	29	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	31	40	29	392
Miasto do 20 tys.	29	52	18	145
20 - 100 tys.	23	61	16	220
101 - 500 tys.	30	58	12	218
501 tys.i więcej mieszk.	16	75	9	116
Wykształcenie				
Podstawowe	29	45	26	364
Zasadnicze zawodowe	27	52	20	280
Średnie	29	58	14	356
Wyższe	15	76	9	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	18	75	6	71
Prac.umysł.niż.szczębla	23	61	16	121
Pracownicy fiz.- umysł.	30	62	8	89
Robotnicy wykwalifikowani	24	54	22	122
Robotnicy niewykwalifik.	16	65	19	45
Rolnicy	47	32	21	59
Pracujący na własny rach.	31	58	11	51
Bierni zawodowo				
Renciści	29	42	29	141
Emeryci	25	50	25	197
Uczniowie i studenci	36	56	7	56
Bezrobotni	37	42	20	89
Gospodynie domowe i inni	16	58	27	51
Pracuje w:				
sferze budżetowej	27	60	13	108
sekt. państw., publicznym	18	68	14	129
sp. wiaśc. pryw. i państwa	26	64	10	92
sekt. pryw. poza rolnict.	25	58	17	194
prywatnym gosp. rolnym	41	38	21	71
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	35	46	19	181
276 - 399	35	45	20	133
400 - 549	30	53	17	235
550 - 799	19	67	14	149
Powyżej 799 zł	14	76	10	133
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	46	21	325
Średnie	28	52	20	492
Dobre	21	64	15	275
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	28	54	18	68
Raz w tygodniu	29	54	17	595
1-2 razy w miesiącu	25	47	28	141
Kilka razy w roku	27	53	19	197
W ogóle nie uczestniczy	22	60	18	87
Poglądy polityczne				
Lewica	30	54	15	286
Centrum	31	57	12	273
Prawica	25	63	12	268
Trudno powiedzieć	23	39	38	263

Tabela 2. Które z następujących stwierdzeń jest bliższe Pana(i) poglądom?
 1 - Losy Polski zależą przede wszystkim od tego, jaką politykę zagraniczną Polska prowadzi; 2 - Polityka zagraniczna, jaką prowadzi Polska, ma niewielkie znaczenie, bo i tak decydujący jest układ sił na świecie

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	56	17	1091
Płeć				
Mężczyźni	29	60	12	517
Kobiety	26	53	21	575
Wiek				
18-24 lat	32	59	9	157
25-34	35	56	10	193
35-44	26	63	11	226
45-54	29	57	14	201
55-64	22	55	23	135
65 lat i więcej	18	45	37	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	20	57	24	391
Miasto do 20 tys.	20	64	17	145
20 - 100 tys.	32	56	12	220
101 - 500 tys.	30	55	15	218
501 tys. i więcej mieszk.	47	47	6	116
Wykształcenie				
Podstawowe	18	53	29	364
Zasadnicze zawodowe	24	63	14	280
Średnie	35	55	9	356
Wyższe	42	53	5	92
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier. i inteligencja	36	63	1	71
Prac. umysł. niż. szczebla	39	58	3	121
Pracownicy fiz. - umysł.	31	58	11	89
Robotnicy wykwalifikowani	25	64	11	121
Robotnicy niewykwalifik.	24	58	17	45
Rolnicy	21	59	20	59
Pracujący na własny rach.	35	60	5	51
Bierni zawodowo				
Renciści	20	44	36	141
Emeryci	22	50	28	197
Uczniowie i studenci	41	52	7	56
Bezrobotni	21	67	12	89
Gospodynie domowe i inni	24	53	23	51
Pracuje w:				
sferze budżetowej	36	58	6	108
sekt. państw. publicznym	29	62	9	129
sp. własc. pryw. i państwa	29	70	2	92
sekt. pryw. poza rolnict.	34	55	11	194
prywatnym gosp. rolnym	21	60	19	71
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	21	61	19	181
276 - 399	26	58	16	133
400 - 549	29	51	20	235
550 - 799	31	59	10	149
Powyżej 799 zł	32	61	7	132
Ocena własnych war. mater.				
Złe	22	56	21	325
Średnie	24	58	17	492
Dobre	38	52	10	275
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	58	15	68
Raz w tygodniu	28	57	15	595
1-2 razy w miesiącu	25	50	26	141
Kilka razy w roku	30	56	14	197
W ogóle nie uczestniczy	24	59	17	87
Poglądy polityczne				
Lewica	24	67	9	286
Centrum	32	60	8	273
Prawica	37	52	11	268
Trudno powiedzieć	16	45	39	263